

**R. P. Francisci De Oviedo Madritani, Societatis Iesv,
Theologiæ Professoris, Cursus Philosophicus**

**Oviedo, Francisco de
Lvgdvni, M.DC.LI.**

§. 1. Difficultas expenditur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95503](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95503)

principium creatum causa increata illud non comitante. Occurrit modò gravissima difficultas: quomodo scilicet possit hæc dependentia cum libertate componi: quam ex professo aperiam, & ex viribus solvam.

§. I.

Difficultas expenditur.

2 **C**ausam primam non operari necessariò, neque cæco modo cum secunda; sed liberè supponendum est, non probandum libertatem sine actu voluntatis incedere non posse tota testatur philosophia. Ex quibus principiis hæc in præsentibus suboritur difficultas: causa prima liberè operatur cum secunda: ergo ad operationem causæ primæ secunda supponitur actus voluntatis, quo velit operari: ergo ad concursum voluntatis identificatum cum concursu causæ primæ supponitur decretum Dei volentis ad illum concurrere: ergo actus voluntatis non procedit à principio indifferenti. Probo hanc consequentiam: procedit à decreto volentis ad illum concurrere: hoc decretum necessariam habet connexionem cum concursu: ergo procedit actus à principio necessario cum illo connexo: ergo non à principio indifferenti: ergo non procedit liberè.

3 Nec poteris ad necessitatem consequentem recurrere: quia necessitas orta ex principio nullo modo supponens effectum, non est consequens, sed antecedens: sed hæc necessitas oritur ab actu voluntatis, quo Deus vult cum voluntate concurrere: qui necessariò supponitur ex parte principij ad actum: ergo hæc necessitas non est consequens, sed antecedens. Si dixeris decretum hoc, quod ex parte Dei supponitur ad actum non habere connexionem necessariam cum illo, difficile erit hoc explicare decretum. Quia decretum efficax, quo Deus dicit, volo concurrere non potest non effectum fortiter alius Deus non faceret id, quod efficaciter decerneret. Voluntas verò inefficax concurrendi sufficiens non est, vt Deus determinetur ad concursum: quia talis voluntas non respicit obiectum, vt exercendum, & illa posita manet Deus æquè indifferens, & indeterminatus ad concurrendum, & non concurrendum, ac si illam non habuisset.

4 Alio modo difficultatem huius concursus expendo: Voluntas creata non potest suum elicere actum sine concursu Dei liberè se determinantis ad concurrendum: ergo Deo, non se determinante non potest actum elicere: sed quando voluntas non operatur, Deus non se determinat ad concurrendum cum illa: ergo quando non operatur, non potest operari. Maior est certa: Minorem probo: quando voluntas non operatur, Deus non operatur cum voluntate: ergo non determinatur ad operandum. Patet consequentia: implicat Deum determinari ad operandum, & non operari: ergo si non operatur, signum est evidens, non se determinare ad operandum. Maiori, & minori primi syllogismi concessis, consequentiam corrobore: volūtas operari non potest deficienti aliquo necessario requisito ex parte actus primi ad operationem; sed quando non operatur, deficit determinatio Dei volentis concurrere, necessariò requisita ad operationem: ergo quando non operatur, non potest operari.

§. II.

Solutio P. Vasquez expenditur.

5 **P**ater Vasquez 1. part. disp. 99. c. 7. n. 43. sic rem componit. Docet decretum Dei concurrendi supponere scientiam Dei, non quidem obiecti, vt absolutè futurum est, hoc enim Dei prædefinitionem supponit: sed eius, quod sub conditione cognoscitur, cuius præscientia omnem prædefinitionem antecedit. Cognoscit enim Deus: si Petrus tali vocatione præueniatur, & illi non desit meus concursus, actum elicet. Postea illum tali vocatione præuenit: & hæc posita decernit cum illo concurrere. Quod decretum, etiam si necessariam habeat connexionem cum effectu, tantum includit necessitatem consequentem, quia supponit iam ipsum consensum sub conditione futuri. Similiter agnoscit Deus: si Petrus tali cogitatione vocaretur, ille mihi deesse, & ideo non deberem illi cooperari: quia cognitione posita potest Deus non velle operari cum illo. Ex quo tantum inferitur negatio actus necessitate consequenti: quia ipsa supponitur sub conditione futura ante negationem concursus Dei. Sic docet, hæc scientia præmissa, iura liber-

tatis illæ manere; sine qua nullo modo posse subsistere testatur, quia necessitas determinationis esset antecedens, cum libertate incompotibilis.

Primò mihi difficultatem ingerit obiectum illud scientiæ conditionatæ. Si Petrus tali cognitione præueniatur, & illi non desit meus concursus, quia non deesse concursum idem est, ac esse concursum: ergo obiectum scientiæ erit, si Petrus vocetur, & fuerit meus concursus, operabitur: ergo est idem, ac dicere: Si Petrus vocetur, & fuerit illius concursus, operabitur. Probo consequentiam: Concursus Dei, & concursus Petri est idemmet indissolubilis: ergo idem est dicere: si fuerit concursus Dei, erit concursus Petri; ac dicere: si fuerit concursus Petri, erit concursus Petri: ergo hæc scientia Dei in Deo ponenda non est, neque utilis esse potest. Secundò obiectum illud, quod assignat Vasquez hominis non consentientis, scilicet, si tali vocatione vocaretur, ille mihi deesse, vel includit ex parte conditionis concursum Dei, vel non includit? si includit: ergo illo posito Deus deesse non potest: si non includit: ergo non qualis ponitur conditio secundum requisita ad operandum, in consensu, & in non consensu: ergo quod alius prævideatur consensurus, & hic non consensurus, non debet tribui illorum libero arbitrio, sed diversitati conditionum, quæ supponuntur in vno enim supponitur ex parte conditionis, cogitatio, & concursus: in altero verò cogitatio sine concursu.

Mitius gravissimum Patrem interpretor, & obiectum scientiæ ab illo assignatum sic intelligo: si Petrus tali vocatione alliciatur, & non desit meus concursus per modum actus primi, hoc est, quod ex me necessarium est per modum actus primi ad concursum, Petrus liberè consentiet. Quæ conditio, sic explicata, eodem modo potest poni in homine non consensuro: & tunc negatio consensus non conditionis, sed homini liberè se non determinanti imputabitur. Sic Vasquium intelligendum puto: aliàs scientia ab illo assignata, scientia non esset, sed negatoria quædam terminorum repetitio, non solum in Deo non admittenda, sed à quocumque non fatuo releganda.

Contra sententiam Vasquez sic explicatam, adhuc sunt nonnulla obicienda. Vt videatur consensus sub conditione futurus ex parte conditionis, debent supponi omnia illa, quæ necessariò supponit in statu absoluto, & sine quibus in illo esse non potest, quod per se patet: quia consequens non esset absolutè si deficeret aliquid ex necessariò requisitis, vt sit: ergo si non essent omnia requisita, consensus non esset: ergo vt consensus esset necessariò essent futura omnia requisita ad illum: ergo, vt cognoscatur sub conditione futurus, necessariò debent cognosci ex parte conditionis omnia, quæ ad illum requiruntur: quia non potest cognosci sub conditione futurus, sine aliquo, sine quo futurus non esset. Quæ ratione rectè docent Theologi, easdem causas requiri in statu conditionato ad effectum conditionatum, ac requiruntur in statu absoluto ad absolutum effectum. His positis sic argumentor.

Vt videatur consensus sub conditione futurus, debet videri sub conditione dependens à decreto Dei, à quo in statu absoluto necessariam habet connexionem: ergo non potest videri liberè, sed necessariò futurus in illo statu conditionato. Probo consequentiam: in illo statu videtur dependens, à conditione quæ necessariam connexionem habet cum illo: ergo sub illa conditione non potest videri contingenter, sed necessariò futurus. Probo antecedens: in illo statu videtur dependens à decreto efficaci: sed decretum efficax Dei habet necessariam connexionem cum effectu: ergo videtur dependens à conditione habente cum illo necessariam connexionem. Vltima consequentia est legitima, quia quod dependet à principio ad vnum determinatum, necessariò procedit ab illo; & non liberè, neque contingenter. Neque potest dicere, decretum non habere necessariam connexionem in statu conditionato cum causa: quia P. Vasquez fatetur decretum in statu absoluto habere connexionem cum effectu, quem vult supponi conditionatè, ne connexio decreti cum effectu inducat necessitatem antecedentem cum voluntate: ergo eandem connexionem habet in statu conditionato, eodem enim modo, quo effectus dependet in statu absoluto à causa absolute existente, eodem dependet in statu conditionato à causa conditionatè existente: & idem est necessaria hæc conditionalis: si ignis est applicatus, calefacit: quia hæc absoluta est necessaria: ignis est applicatus: ergo calefacit. Demum